

Cuprins

CAPITOLUL I

NOȚIUNI INTRODUCTIVE PRIVIND MEDIUL

Secțiunea I - Conceptul de mediu

1. Definiția juridică a noțiunii de mediu 11

Secțiunea II - Fenomenul de poluare

1. Considerații prealabile 15
2. Definiția noțiunii de poluare 15

Secțiunea III - Considerații privind protecția mediului

1. Precizări prealabile 21
2. Noțiunea de protecție a mediului 21

Secțiunea IV - Politica mediului și dezvoltarea economică.....25

1. Abordări conceptuale. Sarcinile politice de protecție a mediului.....25
2. Corelația dintre politica de protecție a mediului și politica de dezvoltare economică26
3. Protecția și dezvoltarea mediului ca sarcină de stat28
4. Dezvoltarea durabilă a mediului28

Secțiunea V - Politica de mediu în Uniunea Europeană30

1. Considerații generale30
2. Problematika schimbărilor climatice.....34

Secțiunea VI - Scurt istoric privind organizarea și legiferarea protecției mediului în România38

Secțiunea VII - Cooperarea internațională și regională pentru protecția mediului

1. Cooperarea internațională pentru protecția mediului42
2. Cooperarea instituțională regională.....49
3. Cooperarea instituțională europeană50
4. Principalele organizații internaționale neguvernamentale cu atribuții în protecția mediului.....52

CAPITOLUL II

DREPTUL LA MEDIU

Secțiunea I - Considerații generale

1. Precizări terminologice54
2. Trăsăturile dreptului la un mediu sănătos56
3. Natura juridică a dreptului fundamental la mediu.....57
4. Titularul dreptului la un mediu sănătos și echilibrat58

Secțiunea II - Recunoașterea și garantarea dreptului fundamental la un mediu sănătos și echilibrat

1. Precizări prealabile.....59
2. Recunoașterea și consacarea la nivel internațional și comunitar a dreptului omului la un mediu sănătos.....61
3. Recunoașterea și garantarea la nivel național a dreptului la un mediu sănătos și echilibrat ecologic64

CAPITOLUL III**ASPECTE PRIVIND ROBLEMELE DE MEDIU LA NIVEL INTERNAȚIONAL**

1. Introducere	77
2. Dreptul internațional general	78

CAPITOLUL IV**DREPTUL MEDIULUI - RAMURĂ DE DREPT DISTINCTĂ****Secțiunea I - Considerații generale**

1. Noțiunea și trăsăturile caracteristice ale dreptului mediului	95
2. Obiectul dreptului mediului	96
3. Metoda de reglementare în dreptul mediului	97
4. Izvoarele dreptului mediului	97

Secțiunea II - Principiile dreptului mediului

1. Noțiune și prezentare	100
2. Modalitățile de implementare a principiilor de dreptul mediului.....	107

Secțiunea III - Dreptul mediului în sistemul de drept românesc

1. Considerații generale	108
2. Corelația dreptului mediului cu alte ramuri de drept	109
3. Sarcinile dreptului mediului	111

Secțiunea IV - Raportul de dreptul mediului

1. Conceptul de raport de dreptul mediului.....	112
2. Structura raportului juridic de mediu	115

CAPITOLUL V**PROTECȚIA JURIDICĂ A ARIILOR PROTEJATE
ȘI A MONUMENTELOR NATURII****Secțiunea I - Considerații generale**

1. Noțiuni introductive.....	117
2. Noțiunea de arii protejate. Scurt istoric. Temei legal.....	118
3. Categori de arii protejate și trăsături caracteristice	121

Secțiunea II - Regimul juridic al ariilor naturale protejate

1. Regimul juridic special al ariilor protejate.....	123
2. Regimul juridic general al ariilor protejate	125

Secțiunea III - Reglementări internaționale în domeniul protecției naturii.....**Secțiunea IV - Regimul de protecție și conservare a rezervației biosferei****„Delta Dunării”**

1. Considerații introductive.....	129
2. Regimul juridic al Rezervației Biosferei Delta Dunării	130

Secțiunea V - Răspunderea juridică**CAPITOLUL VI****PROTECȚIA JURIDICĂ A SOLULUI ȘI SUBSOLULUI****Secțiunea I - Considerații privind protecția juridică a solului.....**

1. Necesitatea protecției juridice a solului. Modalități de protecție	134
---	-----

Secțiunea II - Raportul juridic de protecție a terenurilor agricole

1. Mijloacele juridice de protecție a terenurilor agricole	138
2. Atribuțiile subiectelor raportului juridic de protecție a terenurilor agricole.....	139

Secțiunea III - Răspunderea juridică în materia protecției solurilor

1. Considerații privind formele răspunderii juridice	141
--	-----

Secțiunea IV - Protecția juridică a subsolului	
1. Noțiune și temei legal	143
2. Protecția juridică a subsolului	144

CAPITOLUL VII

PROTECȚIA JURIDICĂ A FONDULUI FORESTIER

Secțiunea I - Noțiuni introductive	
1. Aspecte privind necesitatea protecției pădurilor	146
2. Noțiunea de protecție juridică a pădurilor. Generalități	148
3. Clasificarea mijloacelor de protecție juridică a pădurilor. Prezentare.....	150
4. Dimensiunea juridică a protecției pădurilor	151
Secțiunea II - Mijloacele juridice de protecție a pădurilor	
1. Mijloacele de drept constituțional	152
2. Mijloace juridice silvice.....	154
3. Mijloacele de drept civil	154
4. Mijloacele de drept administrativ	155
5. Mijloacele de drept penal.....	156
6. Mijloacele de dreptul muncii	157
7. Obligațiile deținătorilor de păduri și terenuri cu vegetație forestieră.....	158
Secțiunea III - Dezvoltarea și gestionarea durabilă a pădurilor	
1. Aspecte conceptuale privind dezvoltarea și gestionarea durabilă a pădurilor. Analiză și principii.....	159
2. Strategia Uniunii Europene în materie forestieră	161
Secțiunea IV - Aspecte privind protecția pădurilor în dreptul comparat	
1. Aspecte introductive	163
2. Regimul juridic și protecția pădurilor în Franța	164
3. Regimul juridic și protecția pădurilor în Germania	168
4. Regimul juridic și protecția pădurilor în Italia	169
Secțiunea V - Răspunderea juridică	
1. Răspunderea penală	171
2. Răspunderea contravențională	173
3. Răspunderea civilă	174

CAPITOLUL VIII

PROTECȚIA JURIDICĂ A ATMOSFEREI

Secțiunea I - Considerații generale	
1. Noțiuni introductive privind atmosfera și poluarea atmosferică.....	175
2. Formele și etapele poluării atmosferice	177
3. Cadrul legislativ în materia protecției atmosferei	179
Secțiunea II - Protecția juridică a atmosferei	
1. Protecția juridică a atmosferei pe plan intern.....	179
2. Protecția juridică a atmosferei pe plan internațional.....	183
3. Aspecte privind protecția stratului de ozon.....	188
4. Problematika poluării sonore	189
Secțiunea III - Răspunderea juridică pentru poluarea aerului	
1. Formele răspunderii juridice	192
Secțiunea IV - Protecția juridică a cosmosului	
1. Considerații privind poluarea mediului prin activități cosmice	193

CAPITOLUL IX**PROTECȚIA ÎMPOTRIVA POLUĂRII RADIOACTIVE****Secțiunea I - Considerații preliminare**

1. Precizări conceptuale. Sediul juridic al materiei 197

Secțiunea II - Reglementarea activităților nucleare

1. Cadrul legal. Condiții și principii privind desfășurarea activităților nucleare. 199
2. Cooperarea internațională pentru prevenirea poluării radioactive. Rolul UE în politica nucleară 204
3. Protecția mediului și armele nucleare 207
4. Protecția mediului și armele biologice și chimice 209

Secțiunea III - Răspunderea juridică 211**CAPITOLUL X****REGIMUL DEȘEURILOR ȘI AL ALTOR PRODUSE****TOXICE SAU PERICULOASE**

1. Considerații prealabile 213
2. Gestionarea și managementul deșeurilor 217
3. Regimul juridic al diferitelor categorii de deșeuri 222

CAPITOLUL XI**PROTECȚIA JURIDICĂ A APELOR.****PROTECȚIA JURIDICĂ A MĂRILOR ȘI OCEANELOR****Secțiunea I - Considerații generale**

1. Importanța și necesitatea protecției apei 229
2. Clasificarea apelor supuse protecției 231

Secțiunea II - Aspecte legate de poluarea apelor

1. Definirea poluării și cauzele poluării acvatice 232

Secțiunea III - Regimul juridic al apelor

1. Considerații privind temeiul legal 234

Secțiunea IV - Administrarea și gospodărirea apelor

1. Considerații introductive. Aspecte de management 236

Secțiunea V - Protecția juridică a apelor în dreptul intern

1. Necesitatea protecției apelor 238
2. Obiectivele protecției juridice a apelor 239

Secțiunea VI - Protecția apelor pe plan internațional

1. Preliminarii 241
2. Protecția juridică a apelor continentale 242
3. Reglementări europene în materie de protecție a apelor 244

Secțiunea VII - Protecția juridică a mărilor și oceanelor

1. Particularități ale poluării mărilor și oceanelor 249
2. Protejarea juridică a mediului marin prin reglementări interne 250
3. Protejarea juridică a mediului marin prin reglementări internaționale 251
4. Protejarea juridică a mediului marin prin reglementări regionale 253
5. Protecția juridică a Mării Negre împotriva poluării 254

Secțiunea VIII - Răspunderea juridică în domeniul protecției apelor

1. Considerații generale 256

Secțiunea IX - Protecția juridică a Antarcticii 257

CAPITOLUL XII**PROTECȚIA JURIDICĂ A MEDIULUI ARTIFICIAL****Secțiunea I - Considerații introductive**

1. Noțiunea de mediu artificial. Scurtă analiză 260

Secțiunea II - Protecția juridică a așezărilor umane

1. Considerații prealabile 261

- 1.1. Atribuții și răspunderi în domeniul protecției juridice a așezărilor umane* 262

Secțiunea III - Procedura de reglementare a activităților economice și sociale cu impact asupra mediului

1. Obiectivele procedurii de reglementare 265
 2. Impactul activităților asupra mediului 265
 3. Eliberarea acordului de mediu, avizelor și autorizației/autorizației integrate de mediu 270
 4. Autorizația/ autorizația integrată de mediu 272
 5. Programul de conformare 274
 6. Avizul de mediu 275
 7. Revizuirea și suspendarea acordului de mediu și a autorizației de mediu 276
 8. Încetarea activității 277
 9. Alte precizări privind procedurile de reglementare 277

Secțiunea IV - Protecția juridică a obiectivelor din afara așezărilor umane

1. Considerații introductive 278
 2. Protecția factorilor naturali de mediu în așezările umane 278
 3. Protecția mediului de viață al populației 279

Secțiunea V - Răspunderea juridică

1. Răspunderea contravențională 282
 2. Răspunderea civilă 282
 3. Răspunderea penală 283

CAPITOLUL XIII**ACCESUL LA JUSTIȚIE ÎN PROBLEME DE MEDIU**

1. Precizări introductive 284
 2. Principiile Convenției de la Aarhus 286
 3. Aspecte terminologice privind accesul la justiție pe probleme de mediu 288
 4. Accesul la justiție pe probleme de mediu reflectat la nivelul legislației și jurisprudenței UE 289
 5. Accesul la justiție pe probleme de mediu reflectat în jurisprudența europeană 291
 6. Capacitate procesuală activă 293
 7. Temeiul legal al accesului la justiție pe probleme de mediu 295
 8. Cazurile în care se poate apela la justiție în probleme de mediu 297
 9. Proceduri de urmat 298
 10. Aspecte legate de inițierea procesului de mediu 299

CAPITOLUL XIV**RĂSPUNDEREA JURIDICĂ ÎN DREPTUL MEDIULUI****Secțiunea I - Considerații generale**

1. Importanța răspunderii juridice în dreptul mediului 301
 2. Situațiile care antrenează răspunderea juridică în dreptul mediului 303
 3. Formele răspunderii juridice în dreptul mediului 304

Secțiunea II - Stabilirea răspunderii juridice potrivit legislației UE	
1. Directiva europeană privind răspunderea pentru mediul înconjurător	306
2. Modalitatea de stabilire a răspunderii ecologice	307
3. Reglementarea răspunderii juridice civile pentru daune ecologice în context internațional.....	310
Secțiunea III - Răspunderea civilă în dreptul mediului	
1. Generalități.....	311
2. Răspunderea civilă obiectivă	321
3. Alte cazuri de răspundere civilă obiectivă consacrate de legislația internă.....	325
Secțiunea III - Răspunderea contravențională în dreptul mediului	
1. Considerații generale	332
2. Elementele constitutive ale contravenției ecologice	333
3. Categoriile de contravenții ecologice și de sancțiuni contravenționale.....	334
4. Cauzele exoneratoare de răspundere contravențională ecologică	335
5. Procedura contravențională și executarea sancțiunilor contravenționale	336
Secțiunea IV - Răspunderea penală în dreptul mediului	
1. Considerații generale	336
2. Scurte considerații relativ la reglementarea europeană.....	338
3. Aspecte specifice privind răspunderea penală în dreptul mediului și infrajecțiunile ecologice	339
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	343